

Nota

(Z)1607

26 januari 2017

Nota over het voorstel van “Procedure voor aanleg van strategische reserve” dat door de N.V. ELIA SYSTEM OPERATOR ter consultatie wordt voorgelegd

opgesteld met toepassing van art. 7 *quinquies*,§1, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
EXECUTIVE SUMMARY.....	3
INLEIDING	4
1. CONTEXT EN WETTELIJK KADER	5
2. ANALYSE VAN HET VOORSTEL VAN PROCEDUREMODALITEITEN	6
2.1. ALGEMENE OPMERKINGEN	6
2.2. PUNCTUELE OPMERKINGEN.....	6
2.2.1. Definities (hoofdstuk 1)	6
2.2.2. Planning van de aanbesteding in 2017 (hoofdstuk 3.1.)	6
2.2.3. Ministerieel Besluit voor het vastleggen van de volumes (hoofdstuk 3.5.)	7
2.2.4. Vereisten voor Leveringspunten Submetering DNB (hoofdstuk 4.3.).....	7
2.2.5. Administratieve penaltiteiten voor niet-naleving van termijnen	7
2.2.6. Certificatie van SDR-Referentievermogen (hoofdstuk 5.2.2.).....	8

EXECUTIVE SUMMARY

Met toepassing van artikel 7quinquies, §1, van de elektriciteitswet dienen de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve door de netbeheerder bepaald te worden na raadpleging van de netgebruikers, de CREG en de Algemene Directie Energie.

De voorliggende nota van de CREG bevat naast de beschrijving van de context, een aantal opmerkingen over en suggesties tot verduidelijking van het voorstel van de procedure voor de aanleg van strategische reserves voor de winterperiode 2017-2018 dat door Elia ter consultatie wordt voorgelegd.

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna “CREG”) onderzoekt, met toepassing van artikel 7*quinqüies*, §1, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna “de elektriciteitswet”), een voorstel van de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve. De proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve dienen, overeenkomstig artikel 7*quinqüies*, §1, van de elektriciteitswet, door de netbeheerder bepaald te worden na raadpleging van de netgebruikers, de CREG en de Algemene Directie Energie.

Op 19 december 2016 werd een voorstel van procedure voor aanleg van de strategische reserve (hierna “het voorstel van proceduremodaliteiten”) ter consultatie op de website van Elia gepubliceerd en heeft Elia per e-mail de leden van de ISR-TF (Implementation of Strategic Reserves Taskforce), opgericht binnen de Elia Users’ Group, ingelicht over de consultatie met een link naar de website van Elia waar de relevante documenten zich bevinden. De consultatieperiode loopt van 19 december 2016 tot en met 27 januari 2017, 18:00.

De voorliggende nota heeft tot doel de voornaamste bedenkingen van de CREG weer te geven met betrekking tot het voorstel van proceduremodaliteiten. De nota bestaat uit twee delen. Een eerste deel herneemt kort de context en het wettelijk kader waarin de strategische reserve wordt aangelegd. Het tweede deel geeft de opmerkingen van de CREG op het voorstel van proceduremodaliteiten.

Deze nota werd goedgekeurd door het Directiecomité van de CREG op 26 januari 2016.

1. CONTEXT EN WETTELIJK KADER

1. Anticiperend op de invoering van een mechanisme van strategische reserves heeft Elia in februari 2014 binnen de Elia Users' Group een "Implementation of Strategic Reserves Taskforce" opgericht (hierna "ISR-TF"). Het doel van de ISR-TF is om marktpartijen te informeren en te raadplegen over diverse aspecten van de strategische reserves. Alle relevante informatie met betrekking tot de ISR-TF wordt gepubliceerd op de website van Elia.
2. De wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de elektriciteitswet¹ voerde onder meer een mechanisme van strategische reserves in (hierna "wet van 26 maart 2014"). De strategische reserves hebben tot doel een bepaald niveau van bevoorradingszekerheid in elektriciteit te garanderen tijdens de winterperiodes.
3. Art. 7*quinquies*, §1, van de elektriciteitswet stelt dat de netbeheerder na raadpleging van de netgebruikers, van de CREG en van de Algemene Directie Energie de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserves dient te bepalen.
4. Met het oog op de aanleg van de strategische reserve voor de winter 2017-2018, werd de ISR-TF bijeengeroepen op 29 april, 19 september en 1 december 2016.
5. Op 13 januari 2017 besliste de Minister van Energie dat de netbeheerder een strategische reserve dient aan te leggen voor een periode van drie jaar vanaf 1 november 2017 en voor een volume van 900 MW.
6. De voorliggende nota bevat de bedenkingen van de CREG over het voorstel van Elia van de proceduremodaliteiten voor de aanleg van strategische reserves voor de winter 2016-2017.

¹ Wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, *B.S.* van 1 april 2014

2. ANALYSE VAN HET VOORSTEL VAN PROCEDUREMODALITEITEN

2.1. ALGEMENE OPMERKINGEN

7. Het voorstel van de proceduremodaliteiten beschrijft naast de regels voor de aanleg van de strategische reserves eveneens aspecten die betrekking kunnen hebben op de werkingsregels van de strategische reserve. De werkingsregels werden op 2 december 2015, overeenkomstig art. 7septies, §1, van de elektriciteitswet, aan de CREG voorgelegd ter goedkeuring. De CREG nam op 22 december 2016 een ontwerpbeslissing waarover zij een publieke raadpleging hield. De raadpleging van Elia over de proceduremodaliteiten en de raadpleging van de CREG over de werkingsregels overlappen elkaar deels.

8. De CREG meent dat een afstemming tussen de Nederlandstalige, Franstalige en Engelstalige versie nuttig zou zijn.

2.2. PUNCTUELE OPMERKINGEN

2.2.1. Definities (hoofdstuk 1)

9. De definitie van de “Checklist voor Technische informatie over Submetering” geeft de indruk dat het bedoelde modeldocument voor alle submeters dient te worden ingevuld. Uit punt 4.3.3. van het voorstel van proceduremodaliteiten blijkt dat voor submeters op sites aangesloten op het DNB-net, dit document niet dient te worden ingevuld en dat de conformiteit van de submeter-installatie zal geattesteerd worden door de betreffende DNB. Het lijkt de CREG dan ook nuttig om te preciseren dat de checklist enkel bedoeld is voor submeter-installaties aangesloten op het ELIA-net (punt 4.1.3. van het voorstel van proceduremodaliteiten).

2.2.2. Planning van de aanbesteding in 2017 (hoofdstuk 3.1.)

10. De planning van de aanbesteding geeft aan dat ten laatste één maand na het advies van de CREG (indicatief tegen 11/08/2017) de bekendmaking van de gunning van de contracten zal plaatsvinden. De CREG wenst toch de aandacht te vestigen op de mogelijkheid dat bepaalde offertes door de CREG als manifest onredelijk worden beoordeeld, waarna de Koning desgevallend de noodzakelijke prijzen en volumes bij koninklijk besluit kan opleggen, overeenkomstig artikel 7sexies, §3, van de elektriciteitswet. In dergelijk geval, lijkt het de CREG, rekening houdend met de tijd nodig voor het nemen van het koninklijk besluit, moeilijk haalbaar dat de bekendmaking van de gunning binnen de maand na het advies van de CREG volgt. Het koninklijk besluit zou bovendien de volgorde van de door Elia voorgestelde selectie in het technisch-economisch voorstel kunnen wijzigen, waardoor zelfs offertes die als niet manifest onredelijk werden bestempeld, niet kunnen gecontracteerd worden alvorens er duidelijkheid is over het gevolg dat de Koning wenst te geven aan het advies van de CREG. Het lijkt de CREG dan ook nuttig om de mogelijkheid van een koninklijk besluit op te nemen in de planning.

2.2.3. Ministerieel Besluit voor het vastleggen van de volumes (hoofdstuk 3.5.)

11. De CREG stelt voor dat Elia de tekst van dit hoofdstuk aanpast rekening houdend met het ministerieel besluit van 13 januari 2017. Verder stelt Elia dat zij rekening zal houden met het meest recente besluit op het moment dat Elia begint met het analyseren van de ontvangen offertes. De CREG meent dat de bewoordingen “op het moment dat Elia begint met het analyseren van de ontvangen offertes” best kunnen gepreciseerd worden. Overeenkomstig de planning voor de aanbesteding (hoofdstuk 3.1.) zou dit moment zich rond 15 april 2017 moeten situeren.

2.2.4. Vereisten voor Leveringspunten Submetering DNB (hoofdstuk 4.3.)

12. Voor wat betreft de vereisten voor de deelname van leveringspunten uitgerust met een submeter achter een toegangspunt op het distributienet wordt in het voorstel van proceduremodaliteiten verwezen naar de minimale technische vereisten gesteld door de distributienetbeheerder.

De CREG meent dat deze vereisten te vaag omschreven zijn in het voorstel van proceduremodaliteiten. De CREG vraagt Elia om haar producten zoveel mogelijk open te stellen voor de deelname van de flexibiliteit van de vraag aangesloten op het distributienet en bijgevolg explicieter te zijn betreffende de eventuele beperkingen voor de deelname van leveringspunten uitgerust met een submeter achter een toegangspunt van het distributienet en betreffende de motivering van deze beperkingen.

Bovendien heeft Elia in haar antwoord (Punt 5 : voorwaarden voor SDR-offertes - Randnummers 25 en 26)² op de raadpleging van de CREG over haar ontwerpbeslissing 1598³, waarin de CREG dezelfde opmerking maakte, gesteld dat:

“Het beschrijven van de technische condities voor submetering is niet het onderwerp van de Werkingsregels. Deze criteria voor submetering op distributieniveau zijn daarentegen wel het onderwerp van de Procedure van Aanleg (momenteel onder publieke consultatie) en worden beschreven in §4.3 “Requirements for DSO Submetering Delivery Points”.

Deze verwijzing gebeurt reeds expliciet in de Werkingsregels (§5.3.1): “De kandidaten voor de levering van SDR kunnen offertes indienen op basis van installaties die voldoen aan de voorwaarden die precies en volledig beschreven worden in de Procedure voor Aanleg. Die laatste volgen, onder andere, de volgende principes...”

Elia meent dat de vraag in randnummer 26 van de CREG enkel betrekking kan hebben op de Procedure van Aanleg.”

De CREG stelt vast dat de beschrijving van de vereisten in het voorstel van proceduremodaliteiten moeilijk als “precies en volledig” kunnen worden bestempeld. Daarom vraagt de CREG aan Elia om in de procedure de nodige verduidelijkingen aan te brengen.

2.2.5. Administratieve penaliteiten voor niet-naleving van termijnen

13. Onder punt 4.1.3., 4.2. en 4.3.3. wordt onder meer voorzien in een sanctie voor niet tijdige operationele indienstneming van de communicatie tussen de lokale metering en Elia. Elia geeft telkens de datum van 17/10/2017 op als uiterste datum voor het operationeel zijn van de uitwisseling van de

² Het antwoord van Elia op de raadpleging van de CREG zal op de website van de CREG worden gepubliceerd samen met alle andere relevante documenten gerelateerd aan deze raadpleging.

³ Ontwerpbeslissing van 22 december 2016 betreffende het voorstel van de NV ELIA SYSTEM OPERATOR betreffende de werkingsregels van de strategische reserve toepasbaar vanaf 1 november 2017.

gegevens. De overschrijding van die datum geeft telkens aanleiding tot een penaliteit op weekbasis voor iedere week van de winterperiode waarvoor de voorwaarden niet voldaan zijn op de eerste dag (maandag) van die week. De CREG meent dat er een verwarring kan ontstaan tussen enerzijds de uiterste datum van 17/10/2017 (waarop de penaliteit zou moeten aanvangen) en anderzijds de verwijzing naar elke eerste maandag van de weken in de winterperiode. De CREG begrijpt hieruit dat er geen verschil in penaliteit wordt toegepast tussen de installatie die op 18/10/2017 of op 30/10/2017 operationeel wordt. De CREG meent dat een verduidelijking van de toepassingsmodaliteiten van deze penaliteiten wenselijk is.

2.2.6. Certificatie van SDR-Referentievermogen (hoofdstuk 5.2.2.)

14. Wat betreft de meetgegevens voor Certificatie van SDR Referentievermogen worden de winterperiodes uitgebreid met de maand oktober. Het is voor de CREG niet duidelijk waarom de maand oktober wordt toegevoegd aan elke winterperiode.

15. Bij de tekst onder de tabel voor de exclusiviteitscriteria voor een combinatie van SDR DROP-TO, SDR DROP-BY en/of andere ondersteunende diensten op een leveringspunt, wordt vaak de term “toegangspunt” gebruikt daar waar in de overeenkomstige tekst in het voorstel van werkingsegels (5.3.1. punt 3 van het voorstel van werkingsregels) de term “leveringspunt” wordt gebruikt. De CREG meent dat het wenselijk is om de beide teksten op elkaar af te stemmen en identieke bewoordingen te gebruiken.

16. Inzake de exclusiviteitscriteria voor een combinatie van levering van R1 en deelname aan SDR, bepaalt Elia de voorwaarden waaronder een toegangspunt dat deelneemt aan R1 ook mag deelnemen aan SDR. Elia neemt aan dat de hoeveelheid aan flexibiliteit van het geprekwalificeerde leveringspunt voor R1 non-CIPU niet aangeboden zal worden voor SDR en stelt dat de kandidaat moet kunnen bewijzen dat de levering van de R1-dienst kan blijven worden geleverd zelfs indien de afname beperkt wordt tot de *Shedding Limit* SDR (voor SDR DROP-TO) of tot de *Unsheddable Margin* (voor SDR DROP-BY). De CREG meent dat de voorgestelde combinaties slechts mogen toegelaten worden indien Elia daadwerkelijk de controle hierop kan uitoefenen en dit ook effectief doet. Indien deze controle niet mogelijk is, moeten deze toegangspunten worden uitgesloten van deelname aan SDR.

17. In het kader van het certificatieproces bepaalt Elia het “maximum toegestaan SDR-referentievermogen” van een SDR-portefeuille op basis van de afnamegegevens die tijdens de drie vorige winterperiodes werden gemeten. Om dit vermogen te bepalen gebruikt Elia twee criteria:

- een beschikbaarheidscriterium tijdens verschillende dagdelen van de winterperiode;
- een beschikbaarheidscriterium tijdens de uren waarop de day ahead-prijs hoog is.

Wat het tweede criterium betreft, vindt Elia dat het aangeboden vermogen verminderd moet worden zodra er een verschil van 20% wordt vastgesteld tussen het referentieverbruik en het gemeten verbruik wanneer de prijs op de day ahead-markt hoger is dan 150 EUR/MWh.

Bij de bepaling van het maximum SDR-Referentievermogen houdt Elia rekening met de in de historische gegevens geobserveerde vermindering van de consumptie voor alle leveringspunten van de portfolio tijdens de uren waarin de EPEXspot Belgium DAM hoger was dan of gelijk aan 150 €/MWh.

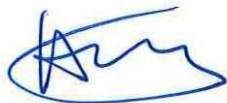
Rekening houdend met het hoofddoel van de strategische reserve, namelijk een bijdrage te leveren aan de bevoorradingszekerheid in elektriciteit, en met de bekommernis van de CREG om een goede marktwerking te bevorderen, waarbij een level playing field tussen vraag en productie wordt nagestreefd, meent de CREG dat in principe enkel de capaciteit die niet reageert op prijssignalen in aanmerking mag komen om deel te nemen aan de strategische reserve.

Wat betreft de deelname van productiecapaciteit aan de strategische reserve, komen enkel de eenheden in aanmerking die hun buitendienststelling hebben aangekondigd voor de betreffende periode (artikel 7^{quinquies}, §2, 2° t.e.m. 4° van de elektriciteitswet) en die bijgevolg per definitie niet kunnen reageren op prijssignalen gezien hun activering enkel door de netbeheerder kan gebeuren (artikel 7^{septies}, §2, 2de alinea van de elektriciteitswet).

Wat betreft de deelname van de vraagzijde aan de strategische reserve kan er met het huidige design van de SDR-producten *ex-ante* niet met zekerheid bepaald worden hoe deze vraag zal reageren op toekomstige prijssignalen. Daarom wordt de toelating van deelname van de vraagzijde aan de strategische reserve gebaseerd op historische gegevens, waar bij men er redelijkerwijze kan van uitgaan dat de vraagzijde die in het verleden reageerde op marktprijssignalen (hetzij op day-ahead markt, hetzij balancing) dit ook verder in de toekomst zal doen en bijgevolg geen extra toegevoegde waarde voor de bevoorradingszekerheid creëert door de opname ervan in de strategische reserve.

De CREG meent bijgevolg dat bij de bepaling van het maximum SDR-Referentievermogen Elia niet enkel dient rekening te houden met de reactie van de consumptie op de DAM-prijzen, maar eveneens met reactie op de onevenwichtsprijzen zoals ze had aangegeven in punt 52 van haar beslissing 1494⁴.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

⁴ Eindbeslissing (B)161020-CDC-1494 over het voorstel van NV ELIA SYSTEM OPERATOR betreffende de werkingsregels van de strategische reserve toepasbaar vanaf 1 november 2016, <http://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/B1494NL.pdf>